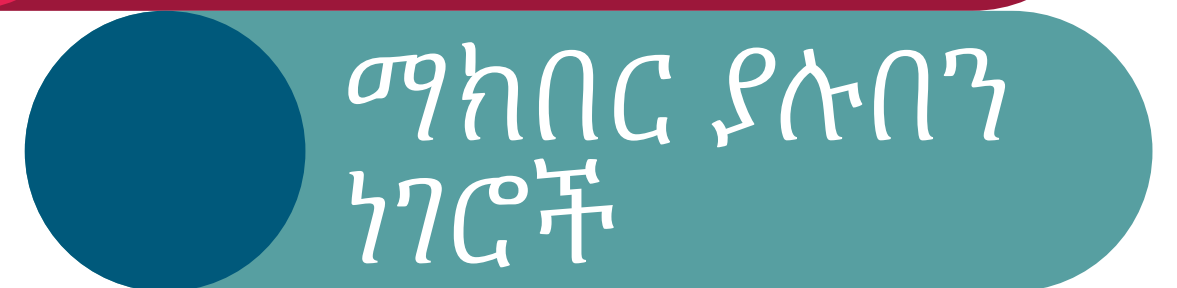




የስነምግባር ደንብ



የስነምግባር ደንብ

የዳይሬክተሩ መልእክት



በመስራቹ ፒየር ካስቴል ምኞት ከ 70 ዓመታት በፊት የተወለደው ካስቴል ግሩፕ በጠንካራ ወጎች እና የስነ ምግባር እሴቶች ላይ የተገነባ ሲሆን በአለም ዙሪያ እና በአካባቢያዊ ልማት ላይ እንቅስቃሴውን ማስፋፋት ችሏል እንዲሁም ለተጠቃሚዎቹ ምንጊዜም የተሻለ ጥራት ያለው ምርት ለማቅረብ ይጥራል፡፡

በአሁን ጊዜ በበርካታ ሀገሮች በወይን ጠጅ፣ በቢራ፣ ለስላሳ መጠጦች፣ በውሃ እና በግብርና ምርቶች እየሰራ ያለው ቡድን፣ የእንቅስቃሴውን ዘላቂነት ለማረጋገጥ ባለው ፍላጎት ዙሪያ ሰራተኞቹን ያስተባብራል፡፡

ሰራተኞች የድርሻቸውን ፣ ተጽዕኖአቸውን እና ኃላፊነታቸውን በመገንዘብ ለዚህ ቀጣይነት መሰረት በመጣል፣ ታማኝነት የስኬት ቁልፍ መሆኑን በማመን የወደፊት ዕጣቸውን በጋራ ይገነባሉ

የስነ ምግባር ደንቡ ቡድኑና እና ሰራተኞቹ የእነርሱንም ሆነ የሰራ አጋሮቻቸውን እድገት ለዘለቄታው ለማስቀጠል የሚረዳቸውን መሰረታዊ ስራዎች ያካትታል፡፡



ግሬጎሪ ክለርሲ

ዋና ሥራ አስኪያጅ



የዚህ የሰነድ ምግባር ህግ አላማ **ለድርጅቱ ዲኤቱ ሆልዲንግ ኤስኤ እና ቅርንጫፍ ፅህፈት ቤቶች ሰራተኞች** እና ቡድኑ በሚሰራባቸው አገሮች በሙሉ ሰራተኞች ዕለት ከዕለት በሙያዊ እንቅስቃሴያቸው ስር ሊከተሉት የሚገባቸውን የሥነ-ምግባር ደንቦች ማስተላለፍ ነው ።

ደንቡ **መከበር ያለባቸውን ህጎች** የሚዘረዝር ሲሆን የቡድኑ ሰራተኞች ሊያጋጥሟቸው የሚችሉ አንዳንድ ሁኔታዎችን የሚያሳይ ቢሆንም ነገርግን ሁሉንም ሊሸፍን አይችልም።

የሁኔታዎች ግምገማ እና የአያንዳንዱ ሰራተኛ ወሳኔ ሲሰጥ እና ሙያዊ እንቅስቃሴያቸውን በሚሰሩበት ጊዜ በዚህ ደንብ ውስጥ በተቀመጡት መርሆዎች መሰረት መተግበር አለባቸው።



መልዕክት ከጄኔራል ዳይሬክተር	3
መግቢያ	5

I ይሳተፉ 8

1 የስነምግባር አውታረመረብ፡ በሁሉም ደረጃዎች	10
2 ሰራተኞች የቡድኑን የስነምግባር ህግን ደንብን ማክበር	12

II መቃወም(መዋጋት) ያሉብን ነገሮች 14

3 ሙስናን እና አላስፈላጊ ተጽዕኖን መቃወም (መዋጋ)	16
4 ማጭበርበርን መቃወም(መዋጋት)	18
5 የሽብርተኝነት የገንዘብ ድጋፍን መቃወም (መዋጋት)	20
6 ከገንዘብ ማጭበርበርን መቃወም(መዋጋት)	22

III ማክበር ያሉብን ነገሮች 24

7 የድርጅቱን ሚስጢር መጠበቅ ፣ የመረጃ ስርዓቶችን ደህንነት እና የግል መረጃን ጥበቃን ማክበር	26
8 ዓለም አቀፍ ማህቀቦችን እና ኤክስፓርትቁጥጥርን ማክበር	28
9 የውድድር ህግን ማክበር	30
10 ሰራተኞችን ማክበር	32
11 የአልኮል መጠጥ መጠጣጥን በተመለከተ የተቀመጠውን ህግ ማክበር	34

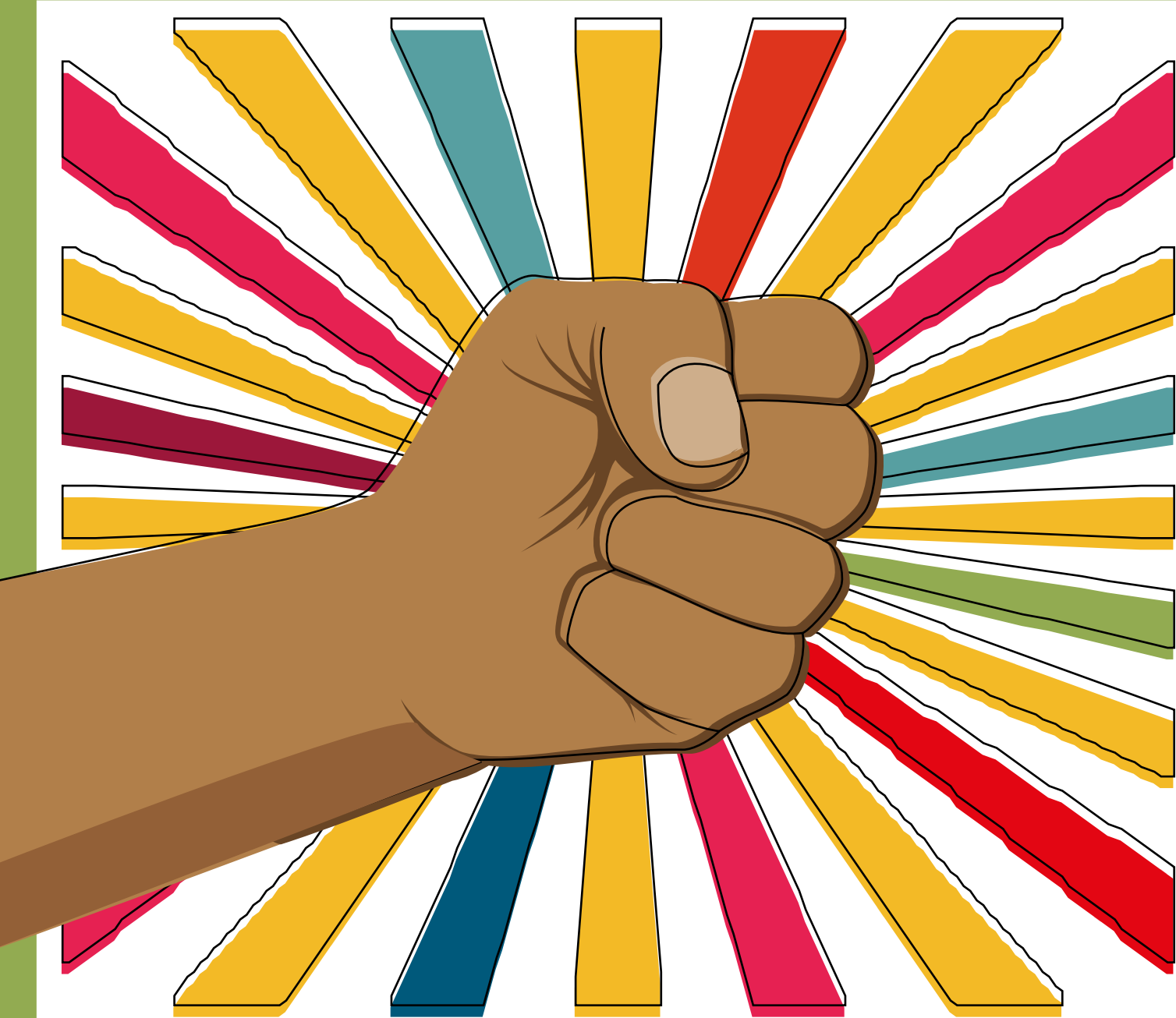
IV ማሳውቅ 36

12 ስጦታዎችን እና ግብዣዎችን ማሳውቅ	38
13 የጥቅም ግጭቶችን ማሳውቅ	40
14 የጥቅም ግጭቶችን ማሳውቅ	42
15 የንግድ አጋርቻችንን ተሳትፎ በአግባቡ ማስተዳደር	44

📢 የጥቆማ ስርዐት 46

ጥቆማ ስራአትትርጓሜዎች	48
----------------	----

ይስተፋ ሪፖርት ያድርጉ



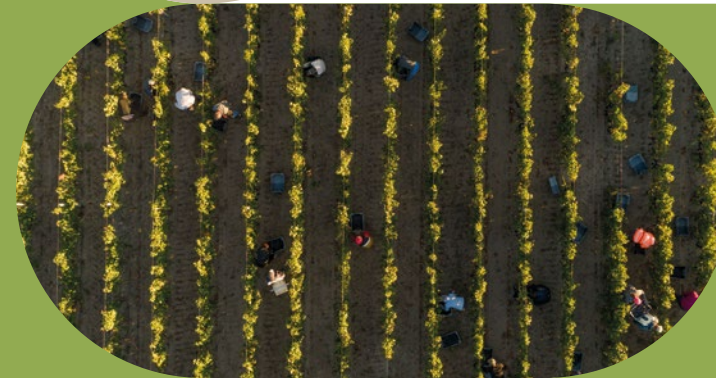
ኮዱን ፍላሽ

የስነምግባር ደንቡን፣ የውስጥ አሰራሮችን ወይም ህጉን የሚጥስ ባህሪን
ወይም ተግባርን በሚስጥር ጥቆማ ያድርጉ።



I

ይስተፋ



የሥነ ምግባር ደንባችንን ተግባራዊ ለማድረግ እና ሰራተኞቻችን እንዲረዱት እና እንዲተገብሩት ለመርዳት፡ የሚሰራ የስነምግባር መረብ (ኔትወርክ) አዘጋጅተናል።



በቡድን ውስጥ የስነ ምግባር ደንብ እና የተገኘነት ፕሮግራም ተግባራዊ እንዲሆን ለማድረግ ለበርካታ አመታት በድርጅቱ በሁሉም ደረጃ የስነ ምግባር ተወካይ እና የስነምግባር ኮሚቴዎች ተቋቁሞ እየሰራ ነው።

ከሰራተኞቻችን አንዱ አስቸጋሪ ሁኔታ ካጋጠመው ወይም ሊወስዱት በሚችሉት እርምጃዎች ወይም ውሳኔዎች ላይ ጥርጣሬ ካደረሳቸው በተዘጋጀው የስነ ምግባር መረብ (ኔትወርክ) አባላት ጋር ትክክለኛ ጥያቄዎችን በመጠየቅ ወይም በማጋራት እርምጃ ለመወሰን ሊከተሏቸው የሚገቡትን ሂደቶች እገዛ ከእነሱ ማግኘት ይችላሉ።

በተጨማሪም ከሥነ ምግባር ደንቡ ወይም ከዚህ ጋር ተያያዥነት ካለው ደንብ ጋር የሚቃረን ድርጊት ጥቆማ ማድረግ ከፈለግ የስነ ምግባር መረብ (ኔትወርክ) አባል ጋር ማቅረብ ወይም ጥቆማ ማድረግ ይችላል።

እያንዳንዱ የስነ-ምግባር ተወካዮች ወይም የስነ-ምግባር ኮሚቴ አባላትን ማንነት የሚገልጽ እና እነርሱንም ለማግኘት የሚያስችል ዘዴ በግቢው ውስጥ መቀመጥ አለበት።

በተለያዩ ቦታዎች የሚገኙ የስነ-ምግባር ኮሚቴ አባላት እና የስነ-ምግባር መኮንኖች በሚያከናውኑዋቸው ተገባራት ላይ በከፊተኛ ደረጃ ሚስጥራዊነትን የመጠበቅ ሃላፊነት እና ግዴታ አለባቸው።

ትኩረት



ጥቆማ መስጫ ስራአቱን ለማግኘት የQR ይጠቀሙ

<https://groupe-castel.whispili.com/ethique-conformite>



የስነ ምግባር ተወካይ ወይም ኮሚቴ በሁሉም ደረጃ

1

የቡድን የሥነ ምግባር ኮሚቴ

የቅርንጫፍ የሥነ ምግባር ኮሚቴ



ካስቴል
አፍሪካ



ካስቴል
ወደን



ሶምዲያ



የአካባቢ ሥነ ምግባር መረብ

እንደ ሰራተኛ ፣ ሁላችንም የሰራ ሀላፊነታችንን በሙሉ ታማኝነት እና የድርጅቱን መልካም ስም በማያበላሽ (በማያጠፋ) መልኩ የመስራት ሃላፊነት አለብን።

ሁሉም ሰራተኞቻችን የሰራ ደረጃቸው ሆነ የሰራ ቦታቸው ምንም ይሁን ምን የስነምግባር ህጉን ማንበብ፣ ማወቅ እና በአግባቡ እየተተገበረ መሆኑን ማረጋገጥ አለባቸው።

የስነምግባር ደንቡ የስነ-ምግባር እና ተገዢነት ፕሮግራሞችን ማጣቀሻ ስነድ ነው።

ከፖሊሲዎች እና አሰራሮች ጋር ተያይዞ ለሁሉም ሰራተኞች ተግባራዊ ማድረግ ግዴታ ነው።

እነዚህ ሰነዶች አንድ ላይ ሆነው የሥነ ምግባር እና የተገዢነት ቅድመ አሰራር ያካትታሉ።

እነዚህ ሰነዶች ሰራተኞች በመቃዊ እንቅስቃሴዎቻቸው ጋር በተያያዘ ሊያጋጥሟቸው ለሚችሉ ሁኔታዎች ተገቢውን ምላሽ እንዲሰጡ ያስችላቸዋል።

ራሳንም ሆነ አንድ ቡድንን ከአደጋ ወይም ከተጠያቂነት ለመከላከል ሲባል በዚህ ደንብ እና በተገዢነት ማዕቀፍ ላይ የተቀመጡትን ደንቦች የማወቅ እና የማሳውቅ ሀላፊነት አለብን።



ማሳሰቢያ



እነዚህን ደንቦች ጥሶ የተገኘ ማንኛውም ሰራተኛ የዲሲፕሊን እርምጃ የሚወስድበት ሲሆን ፣ ቅጣት እርምጃው እንደ ጥፋቱና ጥሰቱ ክብደት ሰራተኛው የሚሰራበት ድርጅት በሚከተለው ደንብ መሰረት ከሰራ ማሰናብት እና ውል እስከማቋረጥ ሊደርስ ይችላል።

ከዚህም አልፎ ጥፋት ያጠፍውን ሰራተኛ ለፍትህ ብሄር እና ለወንጀል ክስ ሊያጋልጥ ይችላል።

የስነምግባር ደንቡ አብረውን ለሚሰሩ ባለድርሻ አካላት የእኛን የስነ ምግባር ደረጃ መተግበር እዲያስችላው በሰፋት እነዲደርሳቸው ታስቦ የተዘጋጀ ነው።

ቡድኑ ተመሳሳይ የስነምግባር እሴቶችን እንዲከተሉ ማረጋገጥ ላይ ልዩ ትኩረት ይሰጣል።

የቡድን ሰራተኞች ስነምግባር ደንብ ተገዢነት

2

የስነምግባር ደንቡን ማወቅና እና መመሪያዎቹን ማክበር የእኛ ሃላፊነት ነው።

ምሳሌዎች



አደገኛ ወይም አስቸጋሪ ሁኔታ ካጋጠመዎት፡

- ማማከር
የስነምግባር እና ተገዢነት ስርዓትን መከተል የስነምግባር ደንብ ማየት ፖሊሲዎች እና አሰራር ሂደቶችን መከተል ከአነሱ ውጪ አለመሆን
- አለቃን ስለጉዳዩ ማሳወቅ ወይም መመካከር

ጥሩ ልምዶች

አራሴን ትክክለኛ ጥያቄዎችን አጠይቃለሁ

✓ ይህ ሁኔታ ያልተለመደ ነው ወይስ እውቅ?

✓ ይህ ሁኔታ የቡድኑን የውስጥ ፖሊሲዎች ያከብራል?

✓ ይህ ሁኔታ እኔን ሳያሳፍረኝ ለህዝብ ይፋ መሆን ይችላል?

✓ ይህ ሁኔታ የእኔን እና የቡድኑን መልካም ስም ሊያበላሽ ይችላል?

አደገኛ ወይም አስቸጋሪ ሁኔታ ሲያጋጥሙ ብቻዎን አይጋፈጡ!



ማሳሰቢያ

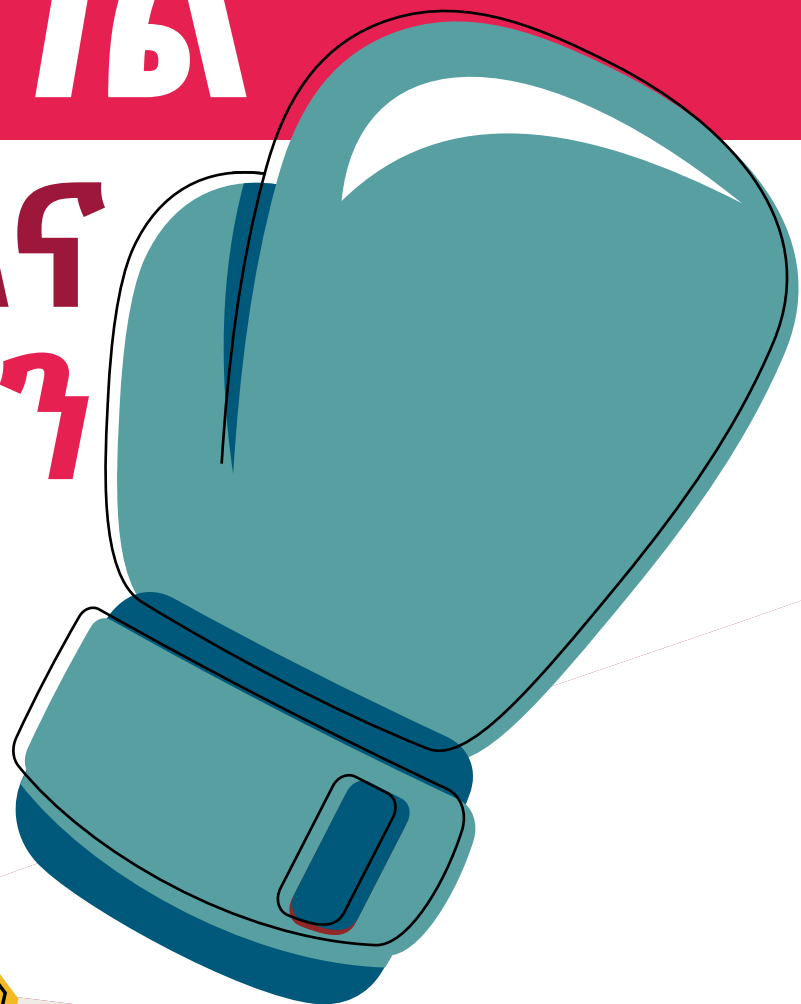


ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የድርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

ለመታገል

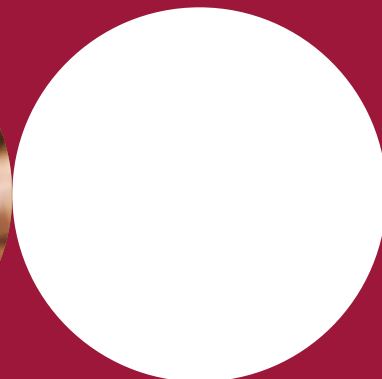
ቡድኑን እና
ሰራተኞቹን

ከህገወጥ
ድርጊቶች
ይጠብቁ።



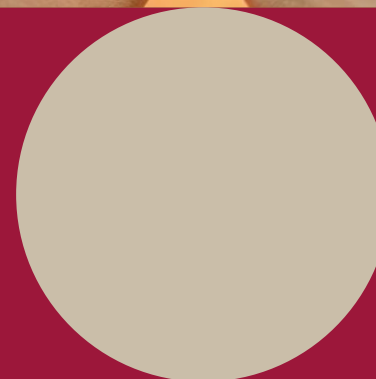
ከዱን
ፍላጎት

የስነምግባር ደንቡን፣ የውስጥ አሰራሮችን ወይም ህጉን
የሚጥስ ባህሪን ወይም ተግባርን በሚስጥር ጥቆማ ያድርጉ።



II

ለመታገል



ከሰራተኞቻችን ማካከል ማንኛውም ሰው እንደ መስና ወይም በሽያጭ ላይ አላስፈላጊ ተጽዕኖ ሊያሳድር የሚችል ማንኛውም ድርጊት መፈጸም ወይም መቀበል የለበትም፡፡

የሙስና ድርጊት

የሙስና ድርጊት አንድን ተግባር እንዲፈጽም፤ ውሳኔ እንዲወስን ወይም የተወሰነ ውሳኔ እንዲሸር በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የገንዘብ መጠን፣ ማንኛውንም ንብረት ወይም ሌሎች ጥቅሞችን፣ መቀበልን፣ መስጠትን ወይም ቃል መግባትን ያካትታል። የሙስና ተግባር የፈጸመ፣የተባበረ ወይም በማንኛውም ሁኔታ ሙስና ተግባር ላይ የተሳተፈ በሙስና ተጠያቂ ይደረጋል። የዚህ ስምምነት ተነሳሽነት በሃላፊነት ደረጃዎች ላይ ምንም ተጽእኖ የለውም።

በተጨማሪም አንድ ሰራተኛ በቡድን ውስጥ በሚከናወኑት ተግባር ወይም ውሳኔ ላይ ተጽዕኖ ሳማሳድረ ሲባል በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ማንኛውንም የገንዘብ መጠን፣ማንኛውንም ንብረት ወይም ማንኛውንም ጥቅም መቀበል የሙስና ድርጊት ነው።

የማፋጠኛ ወይም የማመቻቻ ክፍያዎች

የሙስና ዓይነት ሲሆን ኩባንያው የሚያገኛቸውን አንዳንድ አስተዳደራዊ አገልግሎቶችን ለማግኘት ወይም አፈጻጸሙን ለማፋጠን ለመንግስት ባለሥልጣን ወይም ለሌላ ማንኛውም የመንግስት ሰራተኛ የሚሰጠውን ማንኛውንም ዓይነት ክፍያ የሚመለከት ነው።



የአላስፋላጊ ተጽዕኖ ድርጊቶች

ከሙስና ጋር የሚመሳሰል ባህሪ አለው ነገር ግን ይሄ 3 ሰዎች ብቻ ነው የሚያመለክተው (፩) በውሳኔው ተጠቃሚ የሆነው፤ ጥቅማ ጥቅሞችን ወይም መዋጮን የሚሰጥ (2) ለአንድ ግለሰብ ውለታ በመዋል በአርሱ ጋር ግንገኝነት ባለው በሰለተኛ ወገን ላይ አግባብ ያልሆነ ተጽእኖ መፍጠር። (3) ከባለስልጣን ወይም ከህዝብ አስተዳደር የተለያዩ ጥቅሞች እንዲሰጣቸው ተጽዕኖ መፍጠር

ማንኛውም የሙስና ወይም የጉቦ ጥያቄ ማቅረብ በራሱ እንደ መስና ወንጀል ይቆጠራል።

ሙስናን እና ያለ አግባብ ተጽዕኖን መዋጋት (መቃወም)

ሙስና እና ያለአግባብ ተጽዕኖን በተመለከተ ግሩፑ የሚከተለው ፖሊሲ ፍጽም (ቅንጣት ታክል) አለመታገል፡፡

ምሳሌዎች

የሙስና ባህሪያት፡-

- ለእኛ የሚጠቅመንን ውሳኔ ለማግኘት ስንል ለህዝብ ባለስልጣን ወይም ለሲቪል ሰራተኛ ጉቦ መስጠት።
- አንድ አቅራቢን ጨረታ እንዲያሸንፍ ማድረግ በምትኩ ለመዝናናት ጉዞ እንዲያዘጋጅልን መጠየቅ። በጉዞ ምትክ ለጨረታዎች ጥሪ አካል አቅራቢ ይሞረጡ።
- የተጀመረን የፍርድ ሂደትን እንዲተው አንድ የህግ ባለሙያን ለልጆቹ የትምህርት እድል ማመቻቸት ወይም መስጠት።

ጥሩ ልምዶች

- ✓ ስራዬን ለማከናወን ማንኛውም አይነት ክፍያ አልቀበልም
- ✓ በሰለተኛ ወገን ባህሪ ላይ ተጽዕኖ ለማድረግ ገንዘብ፣ ስጦታዎች ወይም ሌሎች ተገቢ ያልሆኑ ጥቅሞችን በጭራሽ አላቀርብም።
- ✓ በሰለተኛ ወገን ወይም በራሴ ባህሪ ላይ ተጽዕኖ ለማሳደር ገንዘብን፣ ስጦታዎችን ወይም ሌሎች ያልተገቡ ጥቅሞችን በጭራሽ አልቀበልም።



ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የደርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

ማጭበርበር መተማመንን የሚያጠፋ ከመሆኑም በላይ የንግድ ድርጅታችንን ቀጣይነት አደጋ ላይ ይጥላል። **ከስጋታችን ጋር የተጣጣመ የቁጥጥር ስርዓትን** በመጠቀም ማጭበርበርን ለመዋጋት በማንኛውም መንገድ ቁርጠኞች ነን ።



ማጭበርበር ሆን ተብሎ ሌሎችን ለማታለል የሚደረግ ድርጊት ነው፤ ለተጠቁው ኪሳራ የሚያስከትል ሲሆን ለወንጀለኛው በቀጥታም ወይም በተዘዋዋሪ ጥቅም የሚያመጣ ነው።

ማጭበርበር በተለያዩ መንገዶች ሊፈጸም ይችላል፤ ለምሳሌ፡-

የውሸት መረጃ (የሪፖርቶችን ማጭበርበር፣ ሀሰተኛ የኢቃ ክፍያ ሪፖርቶች ወዘተ.)፤

ገንዘቦችን፣ ንብረቶችን እና መረጃዎችን ያለአግባብ መጠቀም(መበዛበዝ) (ያለ ክፍያ፣ የውሸት ወይም ከመጠን በላይ ዋጋ ያላቸው ደረሰኞች፣ ያልተገለጸ ጥሬ ገንዘብ መጠቀም፣ ወዘተ.)፤

የኩባንያውን ንብረት ያለአግባብ መጠቀም(መበዛበዝ) ወይም መስረቅ፤

የሂሳብ ደረጃዎችን ወይም የውስጥ ቁጥጥር ሂደቶችን መፈፀም (ተመሳሳይ ክፍያ በተመሳሳይ ሰው ክፍያ እና ማረጋገጫ፣ ወዘተ.)፤

በኩባንያው ላይ ጉዳት ለማድረስ አንድን ሁኔታ ተገቢ ባልሆነ መንገድ ለመጠቀም የሚያስችል አቅድ ማመቻቸት (መተግበር)።

ትኩረት



ማጭበርበር ብዙውን ጊዜ የሚከናወነው መረጃዎችን በማሳሳት ነው፤ ነው፤ ለምሳሌ፡-

- የሂሳብ መስፈርቶችን በማበላሸት
- የውስጥ ፖሊሲዎችን ወይም ስራ ሂደቶችን መጣስ ወይም መተላለፍ፤
- የውስጥ ቁጥጥር ስርዓቱን አለማክበር

ማጭበርበርን መዋጋት

4

ጥሩ ልምዶች

ምሳሌዎች



አንድ የቡድን ሰራተኛ ተመሳሳይ ስም ከሌለው አንድ ድርጅት ሂሳብ ቁጥር አቀረበልኝ እንዲከፈለው ከሚፈልግ አቅራቢ ደረሰኝ አንድተቀበለ ነገረኝ። ይህ ችግር እንደማይፈጥር እና ሁለቱ ኩባንያዎች የተያያዙ እንደሆኑ ነግሮኛል። በተጨማሪም የፋይናንስ ዳይሬክተሩ በማይኖርበት ጊዜ ይህ መደበኛ ተግባር እንደሆነ አክለው ተናግረዋል።

ይህን ክፍያ ማረጋገጥ አለብኝ?

አይ

- ይህንን ሰራተኛ ለመርዳት ፈቃደኛ አልሆንም እና የክፍያ ጥያቄውን ወደ ያልተለመደ የሂሳብ ቁጥር እንዳስገባ የጠየቀኝንም አላጸድቅም
- ለዚህ ሰራተኛ ባህሪው ከሥነ-ምግባር ደንቦች ጋር የሚቃረን መሆኑን አሳውቀዋለሁ፤
- ስለ ሁኔታው የስነ-ምግባር ተወካዮች አሳውቃለሁ።

በማንኛውም ሁኔታ ደረሰኞችን ለመክፈል የማረጋገጫ ሂደቱን አከብራለሁ።



የመክፈያ ዘዴዎች እና ንብረቶች ደህንነታቸው የተጠበቀ መሆኑን በደንብ አረጋግጣለሁ።



ገዢውን መዝገብን የሚያረጋግጡልኝን ሰነዶች በአግባቡ አስቀምጣለሁ።



ለውስጣዊ እና ውጭዊ ቁጥጥር አካላት ሁል ጊዜ በቅንነት መልስ እስጣለሁ።



ገዢውን ቡድን ሰራተኛን ሚና በፍፁም አልወስድም እና በተለያዩ ደረጃዎች የአሰራር ቁጥጥር መከበራቸውን አረጋግጣለሁ።



ማሳሰቢያ



ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የድርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

ሰላምን እና ደህንነትን አደጋ ላይ የሚጥሉ የአመጽ ድርጊቶችን ለመከላከል መንግስታት እና አለምአቀፍ ድርጅቶች ያላቸውን ፍላጎት እንከተላለን ።

የሽብርተኝነትን በገንዘብ መደገፍ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ለአሸባሪ ድርጅት ገንዘብ፣ ቁሳቁስ በማቅረብ ወይም ምክር እና አገልግሎት በመስጠት የገንዘብ ድጋፍ ማድረግን ያካትታል።

እራስህን እንዴት መጠበቅ ይቻላል?

የንግድ አጋሮችዎን በደንብ ማወቅ አለብዎት፣ በተለይም ተገቢ ጥንቃቄዎችን በማካሄድ በደንብ ማወቅ ያስፈልጋል።

በክልልዎ ያለው የፀጥታ ሁኔታ አስፈላጊ ከሆነ ወይም ግጭቶች ከተከሰቱ፣ ከንግድ አጋሮቻችን ጋር ያለን ግንኙነት ላይ ትልቅ ጥንቃቄ መደረግ አለብት።

የአካባቢ ሁኔታ ምንም ይሁን ምን የንግድ ሁኔታዎች አጠቃላይ ስትራቴጂውን ማክበር እና ሳይለወጡ መቀጠል አለባቸው።



ኢኮኖሚያዊ እና የገንዘብ ነክ ወንጀልን በንቃት እንዋጋለን ። ሽብርተኝነት በገንዘብ የመደገፍ ወንጀልን ለመከላከል የምንቼለውን ሁሉ እናደርጋለን።

የሽብርተኝነት የገንዘብ ድጋፍ መዋጋት (መቃወም)

5

ጥሩ ልምዶች

ምሳሌዎች

አንድ የታጠቁ ቡድን በአንድ ትልቅ መንገድ ላይ መንገዶችን በመዝጋት ተሽከርካሪዎች በገንዘብ ክፍያ እንዲያልፉ ብቻ ይፈቅዳል

ምን ማድረግ ነው የሚገባኝ፤

ከዚህ መንገድ አርቃለው እና ወዲያውኑ የአካባቢውን የስነ-ምግባር ኮሚቴ እና የዚህን ሁኔታ የደህንነት ስራ አስኪያጅ አሳውቃለው

ከታጣቂ ቡድኖች ጋር የሚደረጉ ግንኙነቶች ሁሉ፣ በአጋጣሚም የሚደረጉ ግንኙነቶች በጥብቅ የተከለከለ ነው።

- ✓ አደጋዎች ተለይተው ከታወቁ ይህንን ጥያቄ በማካተት ተግባራዊ ጥናት ማካሄድ
- ✓ ችግር ያለበትን የደህንነት ሁኔታ እና የእለት ከእለት ለውጦችን ለቡድኑ ያሳውቁ።
- ✓ ከደህንነት ጋር የተያያዙ የውስጥ ደንቦችን ያክብሩ።
- ✓ ከቢዝነስ አጋሮቻችን በአንዱ የወንጀል ድርጊት ከተጠረጠረ የስነምግባር ኮሚቴዎችን ያሳውቁ።



ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የደርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

ለገንዘብ ማጭበርበር ቴ እንደ መሳሪያ
እንዲጠቀሙን አንፈቅድም በተጨማሪም ለዚህ
አስተዋጽኦ ሊያደርግ የሚችል ማንኛውንም ባህሪ
እንቃወማለን።

ህገወጥ የገንዘብ አስተዳደር (Money laundering) ማለት ከሕጋዊ ያልሆኑ እንቅስቃሴዎች
የተገኙ ገንዘቦችን ምንጩን ለመደበቅ የሚደረግ ተግባር ነው። ይህን የ"ቆሻሻ" ገንዘብ ወደ
መደበኛው የሥርዓት ኢኮኖሚ ለማስገባት የሚደረግ ተግባር ነው። ዓላማውም እነዚህን
ገንዘቦች ሕጋዊ መልክ ለመስጠት ያለመ ነው።

ለእኛ ያለው አደጋ ምንድን ነው?

ከንግድ ግንኙነት አንፃር የተከፈለልንን የገንዘብ ምንጭ
ለይተን ማወቅ ባለመቻላችን ህገወጥ የገንዘብ ዝውውር
አደጋ ለከሰት ይችላል ።

ትኩረት ሊሰጠው የሚገባ ነጥብ

ሁሉም ሰራተኞቻችን ከፍተኛ ጥንቃቄ እና የውስጥ አሰራርን
በተለይም የሂሳብ አያያዝ እና የሶስተኛ ወገን አስተዳደርን
በጥብቅ መከተል አለባቸው።
የገንዘብ አጠቃቀሙ የገንዘብ ምንጭን ለመለየት
እንዲያስችል ፍቃድ አሰጣጥ የተገደበ መሆን አለበት።



የንግድ አጋሮቻችን ላይ ተገቢውን ማጣራት
ማድረግ በህገወጥ መንገድ የተገኘን ገንዘብ
ሀገራዊ አስመስሎ የመጠቀም ወንጀልን
ለመከላከል ቁልፍ ሚና ይጫወታል።

ከገንዘብ ማጭበርበርን (መቃወም) መዋጋት

6

ምሳሌዎች

አንድ ደንበኛ ሁልጊዜ በዝውውር
የሚከፍል ሲሆን ዛሬ ግን ገንዘብ
ዝውውር ችግር ምክንያት በጥሬ ገንዘብ
ለመክፈል ፈለገ ።

**ምን ማድረግ ነው
የሚገባኝ፤**

ምንም እንኳን የጥሬ ገንዘብ ክፍያዎች
ባይከለከሉም በተለይ ደግሞ የገንዘብ
ክፍያው ከፍተኛ ከሆነ ልዩ ጥንቃቄ
ማድረግ ያስፈልጋል።
ትክክለኛነትን ማረጋገጥ ከቢዝነስ አጋሮች
ጋር ተያይዞው የሚመጡትን ስጋቶች
ለመተንተን ያስችላል፤ ይህም በባንክ
ቆጣሪ በመክፈል ሊቀንስ ይችላል።

ስለ ገንዘቦች አመጣጥ ጥርጣሬ
ካለ፣ የገንዘብ ክፍያ መቀበል
አይቻልም።

ጥሩ ልምዶች

- ✓ አደጋዎች ተለይተው ለታወቁ
ደንበኞች ተገቢውን ክትትል ወይም
ትክክለኛነቱን ያካሂዱ።
- ✓ ልዩ መብት የተበላሹ ክፍያዎች።
- ✓ ለክፍያ ህጋዊ ባንኮችን መጠቀም።
- ✓ በአንደኛው የንግድ አጋሮቻችን
ህገ-ወጥ ተግባር ከተጠረጠረ
የስነ-ምግባር ኮሚቴውን ያሳውቁ።



ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር
ወይም የደርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

የስነምግባር ደንቡን
የክብሩ

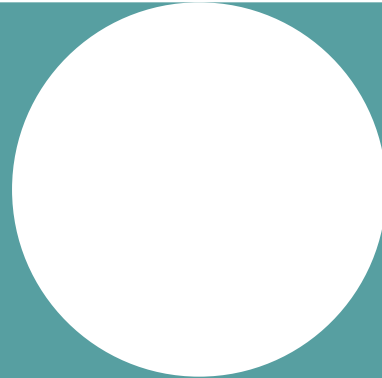
የሰራተኞችንም ሆነ የቡድኑን
ታማኝነት ለማረጋገጥ ምስክር ሆኑ
ተገጂ ጥቆማ ያድርጉ

ኮዱን ፍላሽ

የስነምግባር ደንቡን፣ የውስጥ አሰራሮችን
ወይም ህጉን የሚጥስ ባህሪ ወይም ተግባርን
በሚስጥር ጥቆማ ያድርጉ።



ክብር



ሁላችንም የግል መረጃዎችን ከመጠበቅ ጋር የተያያዙ ህጋዊ ግዴታዎችን በማክበር የመረጃ ስርዓቶቻችንን ፣ **ምስጢራዊነት እና ታማኝነት** ለማረጋገጥ ቆርጠን ተነስተናል ።

ሁሉም የቡድን ሰራተኞች በሙያዊ ተግባራቸው ወይም ለእነርሱ የተሰጡ የመረጃዎችን በስርዓት እና በአግባቡ የመጠቀም ሃላፊነት አለባቸው።

መረጃው የእኛ መሆኑን ለማረጋገጥ፡-

- ለተሰበሰቡበት ዓላማ ወይም ለሕጋዊ ዓላማዎች ጥቅም ላይ ብቻ እንዲውሉ ማድረግ
- ሚስጥራዊነቱ በእነዚህ ሶስተኛ ወገኖች ካልተረጋገጠ በስተቀር ለሶስተኛ ወገኖች ተፈጥሮአቸው ምንም ይሁን ምን **አይገለጹም** ።
- ትክክለኛ እና የተሟሉ እና ተገቢ ባልሆነ መንገድ ያልተቀየሩ መሆናቸውን ማረጋገጥ
- በተፈቀደላቸው ሰዎች አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ተደራሽ እና ጥቅም ላይ ሊውል ይችላል።

የአደጋ ሁኔታዎች

ከሶስተኛ ወገን ጋር ጥሩ ግንኙነት ሲኖር ሚስጥራዊውን መረጃ አላልፎ ለሶስተኛው ወገን መስጠት፡

በቡድኑ ውስጥ በምታደርጉት ሚና ውስጥ የሌሎች ሰራተኞችንም ወይም በቡድኑ ውስጥ ያሉ የሶስተኛ ወገኖች የግላዊ መረጃን በብዛት ልታሰተዳድሩ ትችላላቸው።

በኩባንያው ውስጥ ቁልፍ ቦታ ሲይዙ፣ ሶስተኛ ወገኖች አርስዎን በማስመሰል ያልተፈቀዱ ድርጊቶችን እንዲፈጽሙ ሊያበረታታ ይችላል።

ለግል መረጃ ልዩ ትኩረት መስጠት አለበት፤ እሱም በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ተለይቶ ከሚታወቀ ወይም ሊታወቅ የሚችልን ገለሰብን የሚመለከት መረጃ ነው። የመረጃው ሂደት እና አጠቃቀም ከሚመለከቱ የህግ መመሪያዎች ጋር በሙሉ መስማማት አለባቸው። በኩባንያው ውስጥ የቴክኖሎጂ ደንብ ካለ፣ ሁሉም ሰራተኞች ያለውን ደንብ መከተል እና ማክበር አለባቸው።

የኩባንያ መረጃ ስርዓትን ለመጠቀም የሚሰጡ የይለፍ ቃላት (PASSWORD) ግላዊ በመሆናቸው ለሌላ ሶስተኛ ወገን ማጋራት፣ መሸጥ ወይም መተላለፍ የለባቸውም።

፣ የመረጃ ስርዓቶችን እና የግል መረጃን ምስጢራዊነትን መከበር አለበት።

ሁላችንም የመረጃ ስርዓት ደህንነት ባለድርሻዎች ነን። እያንዳንዳችን የድርጅታችንን እና የስራ መሳሪያዎቻችንን ጥበቃ እንዲያገኙ ለማስቻል የተቋቋሙትን መሥራቾች በጥብቅ ማክበራችን በጣም አስፈላጊ ነው።

ምሳሌዎች

ከማላውቀው ላኪ አሜይል ደርሶኛል ። አሜይሉ ሊንኩን እንድንጫን ይጠይቀኛል ።

ማድረግ አለብኝ?

አይ

ሊንኩን ከከፈትኩ በከምፒዩተርዎ ላይ ቫይረስ ሊጭን የሚችል ስጋት አለ ይህም አጠቃላይ የመረጃ ስርዓትዎን ሊጎዳ ይችላል።

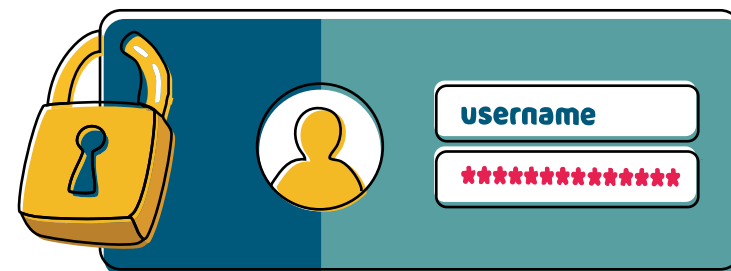
- ለ IT (ለመረጃ ቴክኖሎጂ) ደህንነት ክፍል አስጠነቅቃለሁ
- አሜይሉን ለ IT ደህንነት ቡድኖች ሪፖርት አደርጋለሁ

ጥሩ ልምዶች

✓ **ከማላውቃቸው ላኪዎች ወይም ለእኔ አጠራጣሪ አሜይሎችን ስቀበል እጠነቅቃለሁ።**

✓ **የቡድኑን እንቅስቃሴ የሚመለከት ምንም አይነት ጥንቃቄ የሚሻው መረጃ ለሶስተኛ ወገኖች አላስተላልፍም።**

✓ **የእኔን የኮምፒውተር የይለፍ ቃላትን በጭራሽ ለማንም አላጋራም እና የይለፍ ቃላቴን በመደበኛነት እቀይራለሁ።**



ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ **የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር** ወይም የድርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

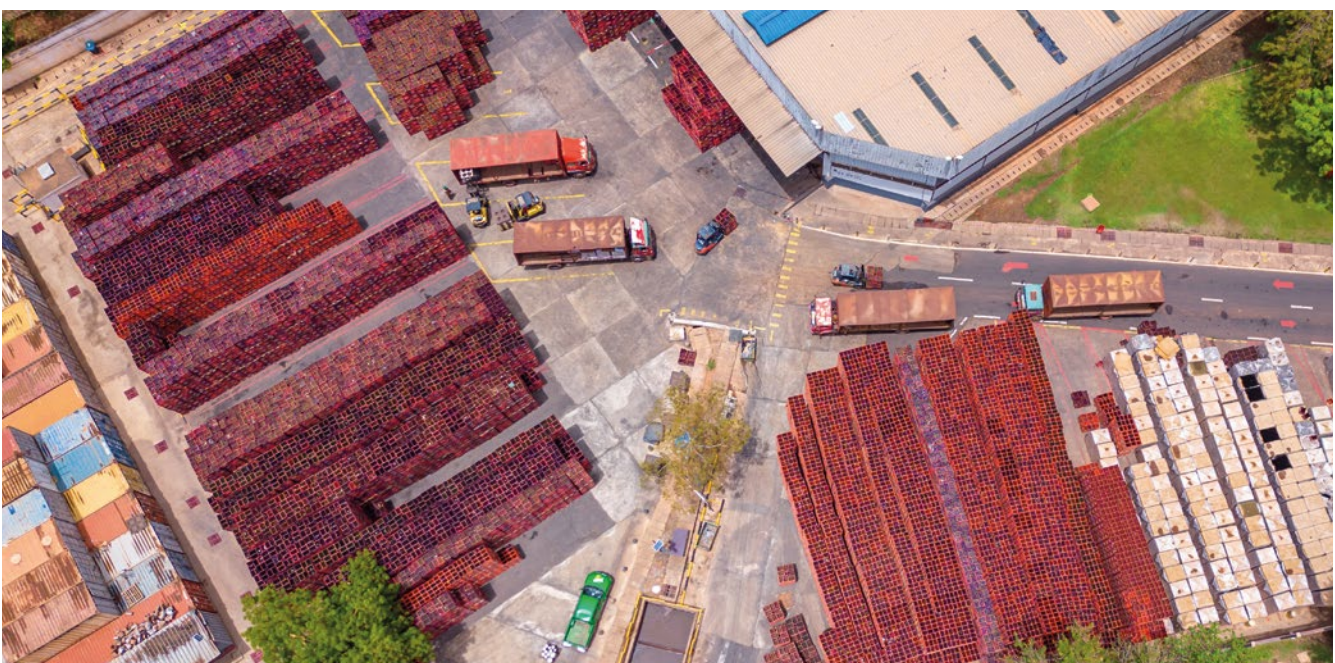
በመንግሥታት እና በአለም አቀፍ ድርጅቶች የሚጣሉትን ሁሉንም ማዕቀቦች እናከብራለን። ።

ዓለም አቀፍ ቅጣቶች ማንኛውንም ዓይነት የገንዘብ ሂደቶችን፣ ንግድንና ከተወሰኑ ግለሰቦች፣ አካላት እና/ወይም አካባቢዎች ጋር የሚደረጉ ግንኙነቶችን እና/ወይም ከተወሰኑ እቃዎች፣ አገልግሎቶች ወይም ነገሮች ጋር የሚያያዝ ማዕቀፍ ወይም መሣሪያ ሲሆኑ፣ በዝርዝሩ ላይ ያሉ ስልጣናት ያስተዳድራሉ።

እነዚህን ሀላፊነቶች መወጣት የሚቻልበት መንገድ ምንድን ነው?

በዐውደ-ጽሑፉ ዙሪያ ያለውን ሀሳብና የመናከናውነውን ስራ መመርመራችን በዚህ ረገድ የተጣሉብንን አገዳዎች ለይተን ለማወቅ ያስችለናል።

የቢዝነስ አጋሮቻችንን ማወቅ ከነሱ ጋር የታቀዱት ስራዎች ወይም ግብይቶች የተፈቀዱ መሆን አለመሆናቸውን ለማውቅ ያስችላል።



በአጠቃላይ በንግድ ግንኙነት ውስጥ በውጭ ምንዛሪ የሚደረጉ ግብይቶች በተለይ በ ዶላር እና ባዩሮ ሚደረጉ ግብይቶች ትኩረት ሊሰጣቸው ይገባል።

ከአለም አቀፍ ማዕቀቦች እና ወደ ውጭ የሚላኩ ነገሮች ላይ የወጡ

ምሳሌዎች

በሀገር ውስጥ የተመዘገበ ቅጣት ያለበት አንድ ደንበኛ ከአኛ ጋር መስራት እና ምርቶቻችንን ማስመጣት ይፈልጋል።

ከእሱ ጋር መስራት እንችላለን?

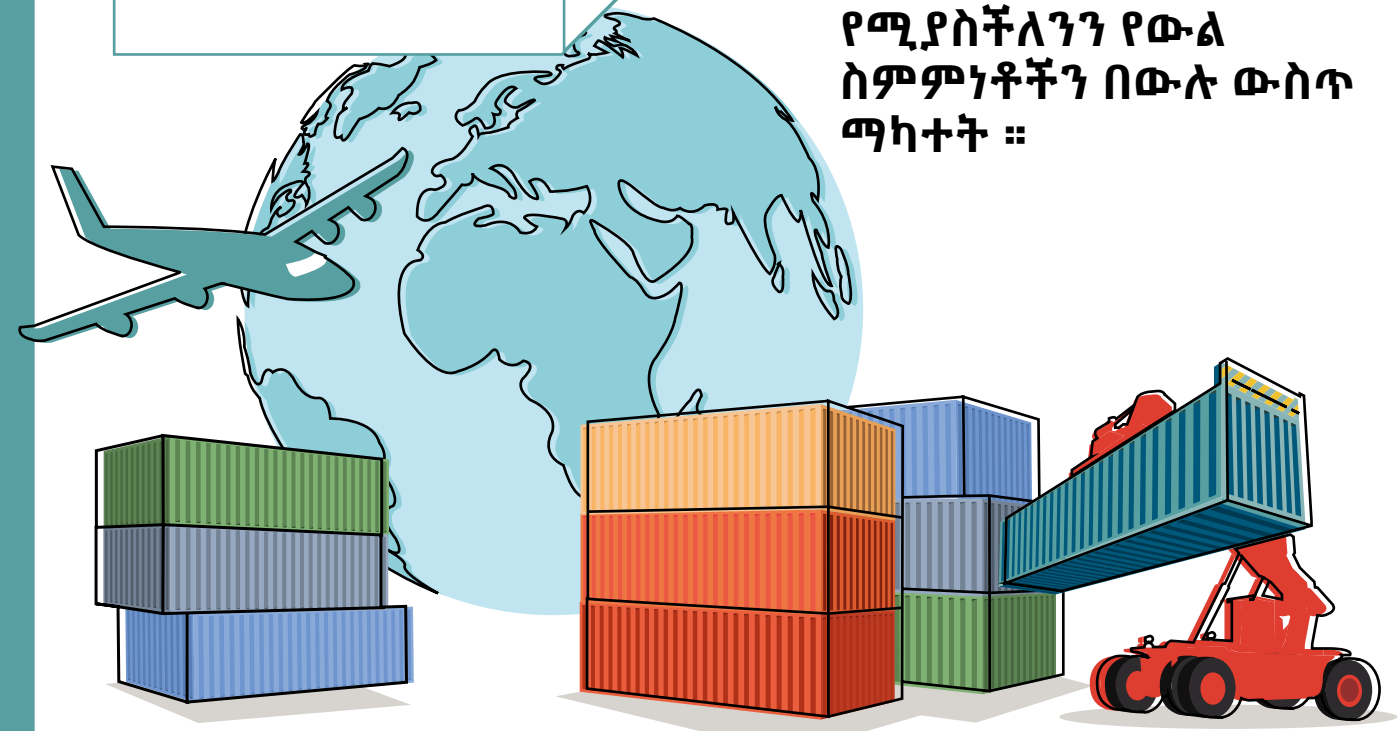
አዎ ግን...

ከእሱ ጋር ከመሥራትዎ በፊት በአገሩ ላይ የተጣለው ማዕቀብ በተግባሩ ዘርፍ ላይ ተፈፃሚ መሆኑን ማረጋገጥ እና የቡድን የሥነ ምግባር ኮሚቴን ማነጋገር አስፈላጊ ነው።

ጥሩ ልምዶች

✓ የማቀርበውን ወይም የምቀበለውን ምርቶች እና ገንዘቦች ምንጭ ወይም መድረሻ አረጋግጣለሁ።

✓ በአለም አቀፍ ማዕቀብ እና የኤክስፖርት ቁጥጥሮች ላይ ራሳችንን ከንግድ አጋሮቻችን ጥሰት እንድንጠብቅ የሚያስችለንን የውል ስምምነቶችን በውሉ ውስጥ ማካተት ።



ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የድርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

ፃ ውድድር ለምንሰራባቸው ሀገራት ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ እንደሚያበረክት እና ለተጠቃሚዎቻችን እና ደንበኞቻችን ጎጂ የሆኑ ድርጊቶችን ለመዋጋት እንደሚያስችል እርግጠኞች ነን ። ለዚህም ነው መርሆቹን ለማክበር ቆርጠን የገባነው።

የሽያጭ ዋጋ ማመቻቸት

የምርቶቻችን የእንደገና ሽያጭ ዋጋዎች ለደንበኞቻችን ማነቃቂያ ሊሆኑ ይችላሉ፤ ነገር ግን በማንኛውም ሁኔታ ግን ግዳጅ አንጥልም። እንደ ገለልተኛ የኢኮኖሚ ተዋናይ ደንበኞቻችን የድጋሚ ሽያጭ ዋጋቸውን የመወሰን ነፃነት አላቸው፤ አግባብነት ያለው ህግ በሌላ መልኩ ካልቀረበ በስተቀር።

ሕገወጥ ስምምነት

ብዙ ኩባንያዎች በውሳኔ፣ በስምምነት ወይም በሌላ በማንኛውም የተቀናጀ አሠራር ነፃ ውድድርን የማዛባት ዓላማ ወይም ውጤት ሲኖራቸው ሕገ-ወጥ ስምምነት ይሆናል። ለምሳሌ የሚጠየቁትን ዋጋዎች ለማስተካከል ከተወዳዳሪ ጋር ስምምነት ማድረግ የተከለከለ እና ህገ ወጥ ስምምነት ይባላል።

የበላይነትን አላግባብ መጠቀም

Empêcher un concurrent de +ፎካካሪውን ወደ ገበያው እንዳያድግ ወይም እንዳይገባ መከላከል ወይም ማድረግ የበላይነትን አላግባብ መጠቀም ሲሆን ክልክል ነው።



የውድድር ህግን ማክበር

ምሳሌዎች

አንድ ተወዳዳሪ ከንግድ ስትራቴጂ ጋር በተገናኘ መረጃ መለዋወጥ ይፈልጋል።

ምን ማድረግ ነው የሚገባኝ፤

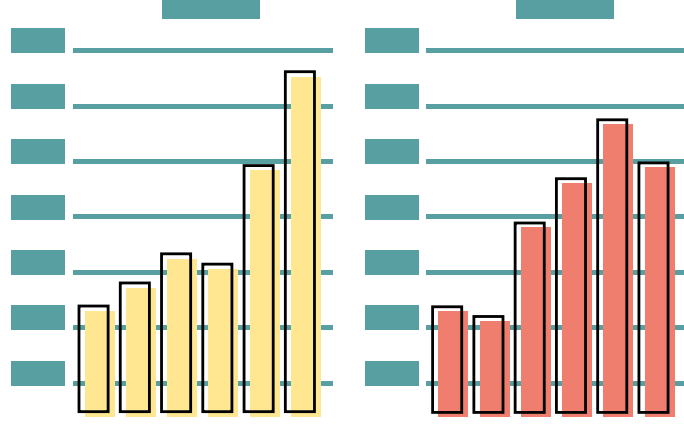
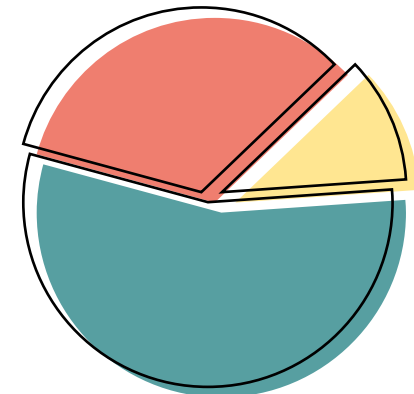
እንዲህ ዓይነቱ ጥያቄ ውድቅ መደረግ አለበት. ምስጢራዊ መረጃዎችን ለመለዋወጥ መደረጉ ብቻ የፋክክር መንፈስን የሚያዳክም ተግባር ነው።

ትኩረት!

በስምምነት ላይ ምንም ዓይነት ጥርጣሬ እንዳይፈጠር ከተፎካካሪዎቻችን ጋር የሚደረግ ውይይት ከፍተኛ ጥንቃቄ መደረግ አለበት.

ጥሩ ልምዶች

- ✓ ሕገወጥ ስምምነት ተፈጠረ የሚል ግምት እንዳይፈጠር፤ ያለ ሕጋዊ ዓላማ ተፎካካሪዎችን ከማነጋገርና ከመገናኘት እቆጠባለሁ።
- ✓ ለደንበኞች የዳግም ሽያጭ ዋጋዎችን እመክራለሁ እና አላስገድዳቸውም።
- ✓ በአስጊ ወቅት ላይ ከስራ አካባቢ ውጭ ተፎካካሪዎቻችንን ከማገናኘት እቆጠባለሁ።

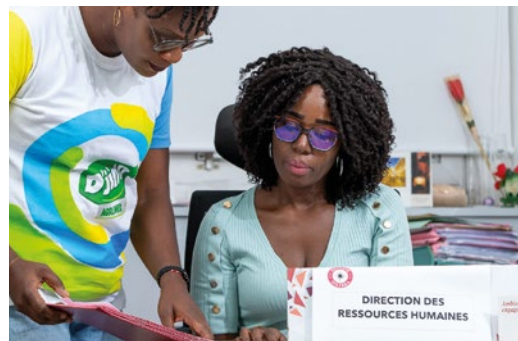


ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የድርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

ሰራተኞቻችን አክብሮት፣ከፍ ያለ ግምት፣ደህንነታቸው የተጠበቀ እና ለስኬታማነት ነፃ እንደሆኑ የሚሰማቸውን አካባቢ ለመፍጠር መርዳት እንፈልጋለን ። ጥቃትን፣ ጉልበተኝነትን ወይም ትንኮሳን አንታገስም።

እያንዳንዱ ሰራተኛ በስልጠናው እና በችሎታቸው ላይ በመመስረት ጤናቸውን እና ደህንነታቸውን እንዲሁም የቡድኑን ውስጥ ሌሎች ሰራተኞችን እና ሶስተኛ ወገኖችን የመንከባከብ ሃላፊነት አለብን። በተለይም፣ የሚከተሉትን ባህሪዎች አንታገሥም እና ተገቢውንም እርምጃ እንውሰዳለን።



ወሲባዊ ትንኮሳ

ደህም ማለት አንድ ሰው ወሲባዊ ትርጉም ያላቸውን አስተያየቶች መስጠት ወይም ባህሪዎች ማሳየት እና አላስፈላጊ ቦታ የመንከት ተግባር ነው። ደህም በወራዊነት ወይም በሚያዋርድ ባሕርያቸው ምክንያት ክብራቸውን የሚያዳክም፣ ጥላቻን ወይም አስጸያፊ ሁኔታ ይፈጥራል።

የሞራል ትንኮሳ

ደህም በተደጋጋሚ ከሚፋጸሙ ድርጊት ጋር ይመሳሰላሉ (ለምሳሌ መደበኛ ስድብ፣ ከስራ ሰዓት ውጪ መደውል ውይም መልዕክት መላክ፣ ተገቢ ያልሆኑ አስተያየቶች፣ ዛቻዎች፣ ወዘተ.) ይህ ተግባር ለተጎጂው የስራ ሁኔታዎች እንዲባባስ ሊያደርግ ይችላል። ይህ ደግሞ በመብቶቻቸው እና ክብራቸው ላይ ጉዳት ሊያደርስ ይችላል፣ የአካል ወይም የአዕምሮ ጤና ለውጥ፣ ወይም ለመታዘዝ እድገታቸው ስጋት ላይ ሊጥል ይችላል።

አድልዎ (መድልዎ)

አንድ ሀይማኖት፣ የቆዳ ቀለም፣ ጎሳ፣ ዜግነት፣ ጾታዊ ማዕዘን፣ አመጣጥ፣ ጤና፣ አካል ጉዳተኝነት፣ የጋብቻ ሁኔታ፣ እርግዝና፣ ጾታዊ ዝንባሌ፣ ፖለቲካዊ ወይም ፍልስፍናዊ አስተያየቶች ባሉ መመዘኛዎች ምክንያት በሰው ላይ ተገቢ ያልሆነ ተጽእኖ መፍጠር ማለት ነው።

ደህንነቱ የተጠበቀ እና ጤናማ የስራ አካባቢን ለማረጋገጥ ቁርጠኞች ነን። ሰራተኞቻችን በስራ ቦታቸው ላይ የአካል እና የአእምሮ ጤናቸው የተጠበቀ እንዲሆን የተቻለንን ሁሉ እናደርጋለን።

ሰራተኞችን ማክበር

ምሳሌዎች

ባለፉት ሁለት ወራት ምርት ውጤት እያሸቆለቆለ መጥቷል እና የኔ አለቃ በጣም የሚቆጣ የሚበሳጭ፣ አንዳንድ ጊዜ የቡድኖችን አባላት ላይ ይዛተል ይሰራል። ስለ ጉዳዩ ላንጋግረው እፈልጋለሁ ነገር ግን እኔም ላይ አንዳይዝት እና አንዳይሳደብ እፈራለሁ።

ምን ማድረግ ነው የሚገባኝ፡

አንተም ላይ የስራ ባልደረቦቹ ላይ የስራ ደራጃቸው ወይም ሁኔታቸው ምንም ይሁን ምንም ስነ ምግባር ይጎደለው ድርጊት መፈጸም ተቀባይነት የለውም።

በማንኛውም ሁኔታ በቀጥታ ተጎጂ ብሆንም ወይም ከዚህ የስነምግባር ህግ ጋር የሚቃረን የባህሪ ምስክር ለሥነ-ምግባር ኮሚቴ ወይም ለሰው ሀብት ሥራ አስኪያጅ ሪፖርት አደርጋለሁ ወይም በቀጥታ በቡድኑ ሪፖርት ማቅረቢያ መንገድን ተጠቅሜ ጥቆማ አደርጋለሁ።

ጥሩ ልምዶች

ሁሉም ሰራተኞች፣ እንዲሁም የንግድ አጋሮች፣ ወይም ከእኛ ጋር የሚሰሩ ማንኛውም ሰው በአክብሮት እና በአግባቡ መስተናገድ አለበት።



ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የደርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

በመቶም ይሁን በንግድ ስራ ሀላፊነት ውስጥ ደንበኞቻችን አልኮል ሲጠጡ በሀላፊነት እንዲጠጡ እናበረታታለን።

የተወሰኑ የቡድን ኩባንያዎች የአልኮል መጠጦችን ያመርታሉ እና ለገበያ ያቀርባሉ። ስለዚህ የእነዚህ ኩባንያዎች እያንዳንዳቸው ለደንበኞቻቸው እና ለቡድን ሰራተኞች በሀላፊነት ስለተሞላ የአልኮል አጠቃቀም ግንዛቤ መፍጠር አለባቸው።



ቡድኑ በማስታወቂያ ዘመቻዎቹ ውስጥ ከመጠን በላይ አልኮል መጠጣትን ፈጽሞ አያበረታታም እና የአልኮል መጠጦችን ከህጋዊ እድሜ በታች ለሆኑ ሽማቾች በጭራሽ አያስተዋውቅም፤ አይሸጥም።

የቡድኑ ሰራተኞች ምርታማነታቸውን፣ ውሳኔያቸውን እና ደህንነታቸውን በስራ ላይ እና/ወይም የስራ ባልደረቦቻቸው በአልኮል እንዲጠቁ መፍቀድ የለባቸውም።

(የኩባንያው ሆነ የሌላ ተሽከርካሪ ወይም ማሸን በህግ ከሚፍቅድ የአልኮል ግድብ ላይ ሆኖ መንዳትም ሆነ ማንቀሳቀስ በማንኛውም ሁኔታ አይመከርም።)

በሀላፊነት የአልኮልን መጠቀም

ሁሉም ሰው ምንም ይሁን ምንም ከአልኮል ፍጆታ ጋር የሚወጡትን ህጎች እና ደንቦች የማክበር ሀላፊነት አለበት።

ምሳሌዎች

መልካም አመታዊ ውጤቶችን ለማክበር ለመላው የሽያጭ ቡድን ዝግጅት ተዘጋጅቷል።

አልኮልም ተዘጋጅቶዋል

አንዳንድ ሰራተኞች ከመጠን በላይ ይጠጣሉ እና ባህሪያቸው ይለወጣል፣ ይህም ለባልደረቦቻቸው ተገቢ ያልሆኑ አስተያየቶችን እና ምልክቶችን መስጠት ይጀምራሉ።

ትኩረት!

የአልኮል መጠጥ መጠጣት በምንም መልኩ ከሥነ ምግባር ደንቡ፣ ከውስጥ አሰራር ወይም ከህግ ተቃራኒ ድርጊትን እንድንፈጽም ሰብብ ሊሆነን (አይገባም) አይችልም።

ጥሩ ልምዶች

- ✓ በሥራ ሰዓት አልኮል መጠጣት በጥብቅ የተከለከለ ነው።
- ✓ በድርጅት ዝግጅቶች ወቅት ከመጠን በላይ የአልኮል መጠጦችን እንዲጠጡ አይመከርም።
- ✓ የአልኮል መጠጥ ከመጠን በላይ መጠጣትና መኪና መንዳት እርስ በርስ የማይጣጣም ከመሆኑም በላይ አንተንም ሆነ የሌሎች ሰዎች ደህንነት አደጋ ላይ ሊጥል ይችላል።



ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የድርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።



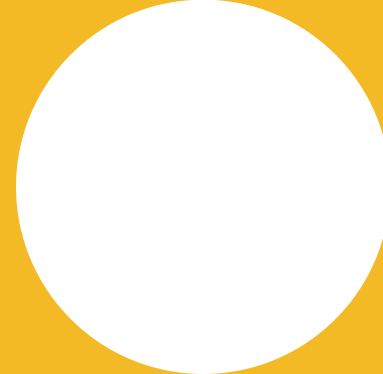
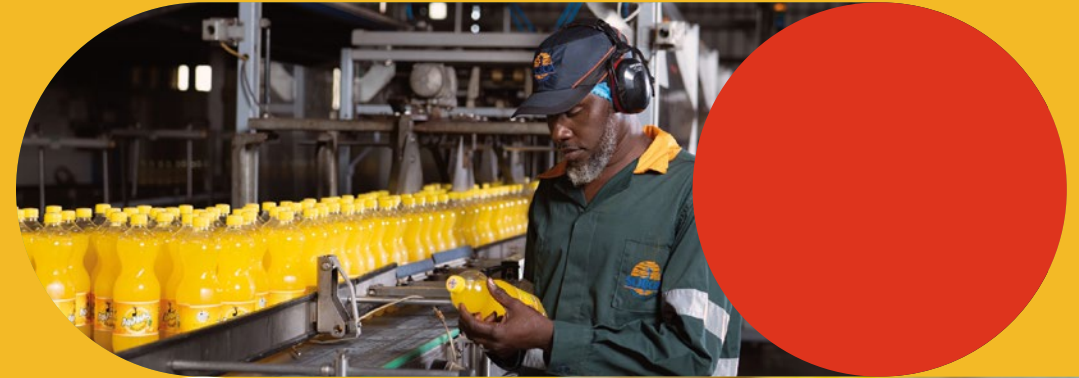
ከዱን
ፍላጎት

የህዝብ
መብት

ገጽተህጪ

ጠቅላይ ሥልጣን

የስነምግባር ደንቡን፣ የውስጥ አሰራሮችን ወይም ህጉን
የሚጥስ ባህሪን ወይም ተግባርን በሚስጥር ጥቆማ ያድርጉ።



አስተዳደር

ስጦታዎችን ወይም መስተንግዶዎችን የምንሰጠውም ሆነ የምንቀበለው ለንግድ እንቅስቃሴ ሂደት ብቻ ሲሆን እና ያልተገባ ተጾዕኖ ለመፍጠር እስካልሆኑ ድረስ ብቻ ነው።



ከአጋጮችን እና ከባለድርሻ አካላት ጋር ጥሩ ግንኙነት እንዲኖር ለማድረግ በተለይ በስጦታ እና በመጋዝ የሚከናወን ቢሆንም በአንዳንድ ሁኔታዎች ስጦታዎች በውሳኔ ወይም በሙስና ድርጊት ላይ ተጽእኖ ለማሳደር እንደሆነ ተደርጎ ሊተረጎሙ እንደሚችሉ እንገነዘባለን። ስለዚህ ሁሉም ሰራተኞች በዚህ አካባቢ ያሉትን ደንቦች እና ህጎች ማወቅ እና መተግበር አለባቸው።

ስጦታ ምንድን ነው?

በስራ አካባቢ ውስጥ እና ከተለያዩ የንግድ ጓደኞች ጋር በተለያዩ የንግድ ግንኙነቶች ውስጥ የሚቀርብ ወይም የሚቀበል ማንኛውም ዓይነት ጥቅም፣ ስጦታ ወይም አገልግሎት።

ግብዣ ምንድን ነው?

በስራ አካባቢ ውስጥ እና ከተለያዩ የንግድ ጓደኞች ጋር በሚካሄዱ የንግድ ግንኙነቶች ውስጥ የሚቀርቡ ወይም የሚቀበሉ ማንኛውም ዓይነት ማህበራዊ ዝግጅቶች፣ መዝናኛ፣ ጉዞ፣ ማረፊያዎች ወይም ምግብ አቅርቦት።

በተዘጋጀው መዝገብ ውስጥ ስጦታ ወይም ግብዣ መመዝገብ ግዴታ የሚሆነው መቼ ነው?

የተቀበሉት ወይም የሚቀርቡት ስጦታዎች እና ግብዣዎች የሚገመተው ዋጋ በሚመለከተው የውስጥ አሰራር ላይ ከተገለጸው ገደብ በላይ ከሆነ መመዝገብ አለባቸው።

ትኩረት



አንዳንድ ስጦታዎች በጥብቅ የተከለከሉ ናቸው፤ ከሚያስከትሉት አደጋዎች የተነሳ መስጠትም ሆነ መቀበል የለብንም። ተግባራዊ በሆነው አሰራር ላይ በዝርዝር ተቀምጠው ይገኛሉ።

ከህዝብ ተቋማት ውይም ከመንግስት ባለስልጣናት ጋር ያሉ ግንኙነቶች የተለየ ትኩረት ሊሰጠው የሚገባ ርዕሰ ጉዳይ ነው።

ስጦታዎችን እና ግብዣዎችን ማስተዳደር

12

ምሳሌዎች



በዓመታዊ ድርድሮች ወቅት ከደንበኛ ውድ የሆነ ስጦታ እንደቀበለው ጠየቀኝ ። በምላሹ፣ በዋጋችን ላይ ልዩ የሆነ ቅናሽ እንደሰጠው ጠየቀኝ።

ልቀበል?

አይ

በድርድር ወቅት ድርድሩ ከሚካሄዱበት ከሦስተኛ ወገን ስጦታዎችን ወይም ግብዣዎችን መቀበል በጥብቅ የተከለከለ ነው። በተጨማሪም የስጦታው ዋጋ ውድ መሆን የደንበኞችን ፍላጎት በተመለከተ ያለኝን ጥንቃቄ ሊያጠናክር ይገባል።

አቅራቢዬ ለዓመቱ መጨረሻ በዓላት የስጦታ ካርድ ሊሰጠኝ ይፈልጋል።

ግብዣውን መቀበል እችላለሁ?

አይ

የስጦታ ካርዶች ገንዘብ ከመክፈል ጋር ይመሳሰላሉ።

ጥሩ ልምዶች



ጥሩ ልምዶች
ትኩረት እሰጣለሁ፡-
የስጦታው መንነት
የስጦታው ዋጋ
የቀረበበት ወይም የተቀበለው ሁኔታ(አግባብ)
የላከውን ወይም የተቀበለውን ሰው ማንነት



ስጦታውን ወይም ግብዣውን በሚመለከተው አሰራር በተገለጹት ህጎች መሰረት እመዘግባለሁ።



በጥርጣሬ ውስጥ ከሆነ ስጦታን ወይም ግብዣን አለመቀበል ይመረጣል።



ማሳሰቢያ



ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የደርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

የጥቅም ግጭት በራሱ ከሥነ ምግባር ደንቡ ጋር የሚቃረን ሁኔታ አይደለም። ይሁን እንጂ ወሳኔው ሳይገለጽ ወይም በውሳኔ አሰጣጥ ላይ ተጽእኖ በሚያሳድርበት ጊዜ፣ ማዕቀብ ሊታሰብበት ይችላል።

የጥቅም ግጭት የሚፈጠረው በኩባንያው እና የግል፣ የቤተሰብ፣ የፖለቲካ ፍላጎቶች፣ በሠራተኛ ላይ ጣልቃ የሚገቡ የገንዘብ ወይም ሌሎች ፍላጎቶች ግጭት ሲፈጠር እና ለኩባንያው የተሻሉ ውሳኔዎችን የማድረግ ችሎታውን እና ተግባሩን እንቅፋት ሲሆን ነው።



የሚከተሉት ሁኔታዎች በተለይ የጥቅም ግጭት ሊያስከትሉ ይችላሉ።

ሙያዊ ውሳኔዎች በግል ፍላጎቶች፣ በቤተሰብ ግንኙነቶች ወይም በጓደኝነት ላይ ተጽዕኖ ሊያደርጉ ወይም ሊታዩ የሚችሉ በሚመስሉበት ጊዜ።

ከደንበኛ ወይም አቅራቢ ጋር ያለው ግንኙነት ተቀጣሪው ለቡድኑ ያለውን ታማኝነት ወይም የቡድኑን ጥቅም በተመለከተ ሙያዊ ውሳኔዎችን የማድረግ ችሎታ ላይ ተጽእኖ ሊያሳድር ወይም ተጽዕኖ ሊያሳድር በሚችልበት ጊዜ።

በሙያዊ ተግባራቸው ወቅት የቡድን ንብረቶችን ወይም መረጃዎችን መጠቀም ለሠራተኛ የግል ጥቅም ሊያመጣ ወይም አንዳንድ ዘመዶችን ለመጥቀም በሚሆንበት ጊዜ።

በሙያዊ ተግባራቸው፣ እያንዳንዱ ሰራተኛ ውሳኔዎችን ለቡድኑ ጥቅም ማድረግ አለባቸው ከግል ጥቅማቸው ውጭ። ስለዚህ የሰራተኞች የግል ፍላጎቶች የቡድኑን ጥቅም ለማስጠበቅ በሚያደርጉት ችሎታ ላይ ጣልቃ መግባት የለባቸውም።

ሊኖሩበት የሚችሉ ማንኛውም የጥቅም ግጭት ሊፍጥሩ የሚችሉ ሁኔታዎችን ሪፖርት ማድረግ የእያንዳንዱ ሰራተኛ ሃላፊነት ነው።

ትክክለኛ ወይም ሊከሰቱ የሚችሉ ተፅእኖዎችን ለመቀነስ ወይም እንዲጠፋ ለማድረግ እርምጃዎች ይወሰዳሉ።

ትኩረት



እነዚህን ሁኔታዎች እንዳሉ አውቆ ቡድን በገለጸው መሰረት አለማሳወቅ ወይም ጥቆማ አለማድረግ የስነምግባር ደንቡን መጣስ ነው።

የጥቅም ግጭቶችን ማስተዳደር

የጥቅም ግጭት ካለብኝ የQR ኮድን በመጠቀም በቀጥታ መስመር ላይ ማስታወቅ አለብኝ። ይህ የማይቻል ከሆነ፣ በተቻለ ፍጥነት ለሥነምግባር ኮሚቴ ወይም ለመስመር ሥራ አስኪያጁ ማስታወቅ እችላለሁ።



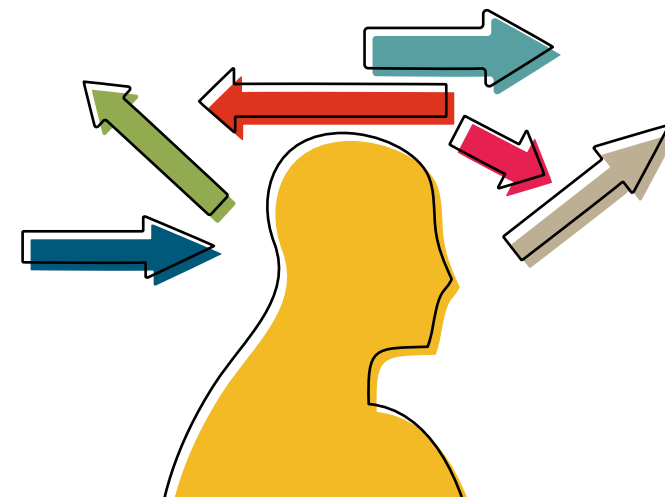
ጥሩ ልምዶች



የግል ፍላጎቶችን በሙያዊ ውሳኔዎች ላይ ተጽዕኖ እንዲያሳድሩ በጭራሽ አይፍቀዱ።



ሁልጊዜም በኩባንያው ፍላጎቶች ውስጥ፣ ያለአድሎ እና ገለልተኛ በሆነ መንገድ ውሳኔዎችን



ምሳሌዎች



በጨረቃዬ ከቀረቡት አቅራቢዎች አንዱ ወንድሜ አጋር የሆነበት ኩባንያ ነው።

ምን ማድረግ ነው የሚገባኝ፡

● ወዲያውኑ ይህን የጥቅም ግጭት ለአካባቢው የሥነ ምግባር ኮሚቴ፣ ለመስመር ሥራ አስኪያጅዬ ወይም በአንላይን በተጋጀው መድረክ ላይ አሳውቃለሁ።

● ሁኔታውን እስኪመረምሩ ድረስ ማንኛውንም ውሳኔ ከማድረግ እቆጠባለሁ።

● በሥነ ምግባር ኮሚቴው እና ለመስመር ሥራ አስኪያጅዬ በተወሰዱት የአመራር እርምጃዎች መሰረት ከባልደረባዬ አንዱ የአቅራቢውን ምርጫ እንዲያካሂድ እና ከሂደቱ እንዲወጣ ማድረግ አለብኝ።

ማሳሰቢያ



ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የደርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

በስነምግባር ህጎችን ውስጥ የገባነውን ቃል በማክበር በቦታ አድራጎት ፣ በስፖንሰርሺፕ ወይም በደጋፊነት ተግባራት ላይ ኢንሸስት በማድረግ እሴቶቻችንን ለመካፈል ርጥ ውሳኔ አድርገናል ።

የድጋፍ እርምጃዎች ከተጠቃሚው ቀጥተኛ ማካካሻ ሳይኖር በአጠቃላይ ጥቅም ላይ የሚውሉ ተግባራትን የሚፈጽም በቁሳቁስ መደገፍን ያካትታል።

ተገቢውን ትጋትና ጥንቃቄ ማድረግ
የተጠቃሚውን ድርጅት ስም እና ታማኝነት ለማረጋገጥ ያስችላል። የስፖንሰርሺፕ ተግባር አካል በመሆን የተበረከቱትን ገንዘቦች መድረሻ ማረጋገጥም በዚህ አጋጣሚ አስፈላጊ ነው።



ትኩረት

በምንም አይነት ሁኔታ የስፖንሰርሺፕ እርምጃ ወደ ሌላ አቅጣጫ ሊቀየር እና/ወይም በሙስና ወይም አለግባብ ተጽዕኖ ሊያሳድሩ የሚችሉ ህገ-ወጥ ድርጊቶችን ለመደበቅ መጠቀም አይቻልም ።

የሚደርሱ ጉዳዮችን ለመቀነስ ልገሳዎች ወይም በጎ አድራጎት ስራዎች ክትትል ሊደረግባቸው ይገባል በተለይም የገንዘብ አስተዋፅኦ ያለበት ልገሳን ስምምነት መፈራረም ይገባል ።

የስፖንሰርሺፕ እርምጃዎችን

14

ምሳሌዎች

ኩባንያው ፊቃድ ለማግኘት ብዙ ጊዜ የሚገናኝበት ማዘጋጃ ቤት በከንቲባው የሚተዳደር የአካባቢ ጥበቃ ማህበርን የሚደግፍ ልገሳ ተጠይቅን።

ልቀበል?

አይ

በሕዝብ ተወካዮች ላይ ተጽዕኖ ሊያሳድር የሚችል ማንኛውንም ጥያቄ አለመቀበል አለብኝ፣ በተለይ ፊቃድ እየጠበቅኩ ከሆነ ወይም በቅርቡ ለመጠየቅ እያሰብኩ ከሆነ።

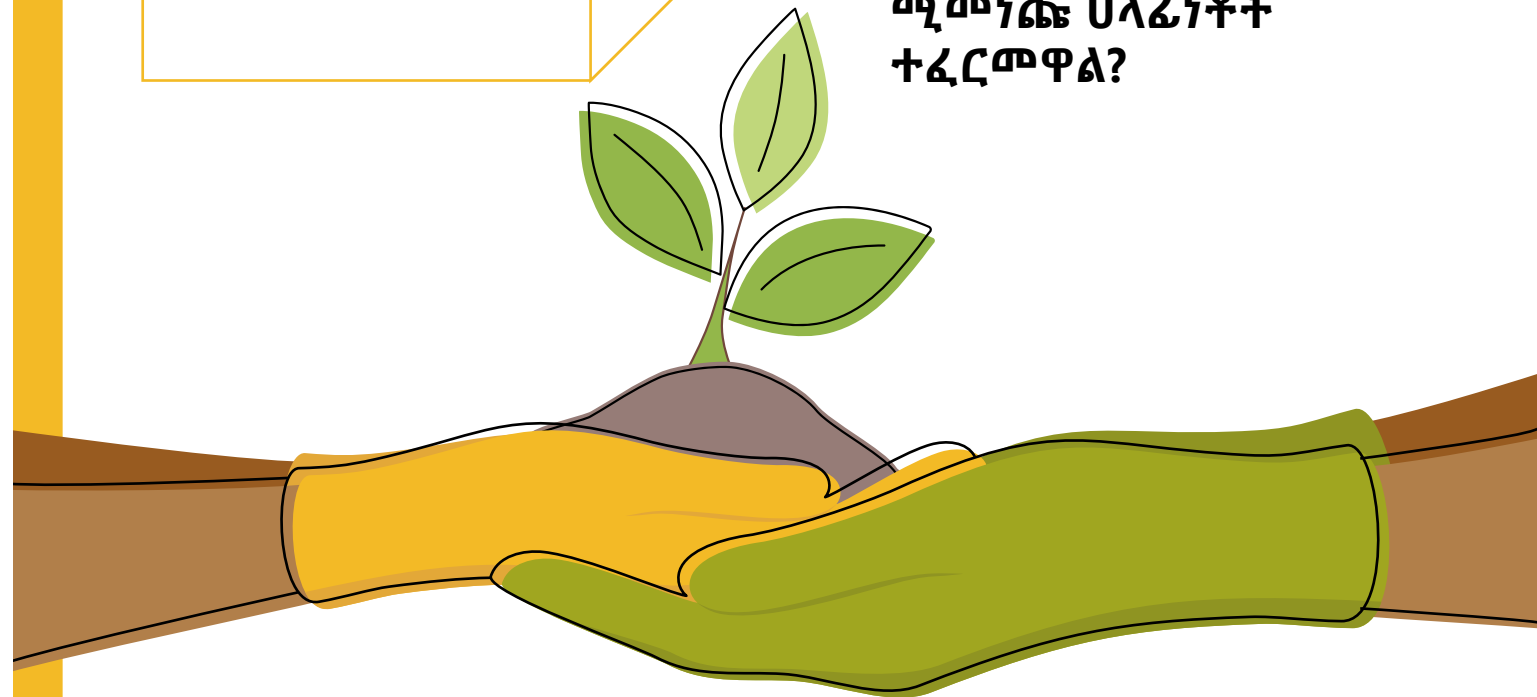
ጥሩ ልምዶች

ለራሴ ትክክለኛ ጥያቄዎችን አጠይቃለሁ-

✓ ከዚህ ድርጊት ማን ይጠቅማል?

✓ ትክክለኛነትን ማረጋገጫ በአግባቡ ተከናውኗል?

✓ ከስነምግባር ደንቡ ጋር የተያያዙ ደንቦች የድጋፍ ስምምነቱ ላይ ተካተዋል ከእሱ ሚመነጩ ሀላፊነቶች ተፈርመዋል?



ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የድርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

የንግድ አጋሮቻችን በደንባችን ውስጥ የተገለጹትን የስነምግባር መስፈርቶቻችንን እንዲጋሩ እና እኛን ወክለው ለሚሰሩት ስራዎች ተፈጻሚነት ያላቸውን ህጎች እና መመሪያዎችን እንዲከተሉ (እንዲያከብሩ) እንጠብቃለን።

እያንዳንዱ የንግድ አጋሮቻችን መርሆቹን ለማክበር በመፈረም ያረጋግጣሉ።

የቢዝነስ አጋሮቻችን ድርጊቶች በእኛ ላይ ተጽዕኖ አላቸው። በዚህም ምክንያት በንግድ ግንኙነታችን ዙርያ የሚወስዱት ውሳኔዎች ከዚህ ስነምግባር ደንብ ጋር እንዲስማሙ ለማድረግ ልዩ ትኩረት የምንሰጠው።



ይህንን አደጋ ለመገደብ ትጋት አስፈላጊ ነው!

ወደ ንግድ ግንኙነት ከመግባታችን በፊት፣ ነገር ግን በዚህ ወቅት፣ ትክክለኛነትን ማረጋገጥ ከቢዝነስ አጋር ጋር አብሮ መስራት ሊያስከትል የሚችለውን አደጋ ለይተን ለማወቅ እና ትክክለኛውን ምርጫ ለምድርግ ወይም ለመቆጣጠር ወሳኝ ነው።

ከአንድ የንግድ አጋር ጋር መስራት እንደሚችሉ እንዴት ያውቃሉ?

ትክክለኛነት ማረጋገጥ ከአንድ የንግድ አጋር ጋር ተያይዞ ምን ያህል አደጋ ሊያስከትል እንደሚችል መተንተን መቻል አለበት። ትክክለኛነት ሲረጋገጥ አደጋ ከተለይ፣ በአጠቃላይ የድርጊት እቅድ በመተግበር ሊቀንስ ይችላል፣ ይህም ከዚህ የንግድ አጋር ጋር ያለን ግንኙነት ግምት ውስጥ ለማስገባት ይረዳናል።

ለመተባበር ፍቃደኛ አለመሆን፣ መልካም ያልሆነ ዝና፣ ግለፅኝነት አለመኖር ትኩረት ሊሰሰጣቸው የሚገባ ባህሪዎች ናቸው።

የቢዝነስ አጋሮቻችንን ተሳትፎ አስተዳድር

ከፍተኛ የስነምግባር ደረጃዎችን ለማክበር በህጋችን ቃል ገብተናል እናም የንግድ አጋሮቻችን ተመሳሳይ ነገር እንዲያደርጉ እንጠብቃለን።

ጥሩ ልምዶች

ምሳሌዎች

ትክክለኛነትን በማረጋገጥበት ወቅት፣ ውል ለመዋዋል ያስብኩት የሰራ አጋር ዋና ሥራ አስፈጻሚ በሙስና ወንጀል ተከሰው መቆየታቸውን አስተዋልኩ።

ተያያዥ የንግድ አጋርን መጥቀስ እችላለሁ?

ትክክለኛነቱ በሚረጋገጥበት ወቅት አንድ አደጋ ተለይቶ ከታወቀ የሥነ ምግባር ኮሚቴው በሚመለከተው የውስጥ አሰራር መሰረት ማማከር ይኖርበታል።

ለራሴ ትክክለኛ ጥያቄዎችን አጠይቃለሁ-

✓ ይህ የንግድ አጋር የኩባንያውን እውነተኛ ፍላጎት ያሟላል?

✓ ከውል ግንኙነት በፊት ትክክለኛነት ማረጋገጫ መንገዶች በአግባቡ ተከናውኗል?

✓ ስነምግባር ደንቡን የያዘ(ያካተተ) ውል ተፈርሟል?



ማሳሰቢያ

ጥርጣሬ ወይም ጥያቄ ካለ የስነምግባር ኮሚቴ አባላትን/አባልን ማነጋገር ወይም የደርጅቱን የአሰራር ሂደት ተግባራዊ ማድረግ።

የጥቆማ ስርዐት



የስነምግባር ደንቡን፣ የውስጥ አሰራሮችን ወይም ህጉን የሚጥስ ማንኛውንም ባህሪ በሚስጥር እንዲያሳውቁ የሚያስችል ስርዓት አዘጋጅተናል ። እንዲሁም ማንኛውም ሰው የሰብአዊ መብቶችን እና መሰረታዊ ነፃነቶችን፣ አካባቢን፣ ጤናን እና ደህንነትን የሚቃረን ከባድ ጥሰት ጥቆማ እንዲያደርግ ይፈቅዳል።

ማንቂያ

የጥቆማ ስርዐት



የስነምግባር ህጉን፣ የውስጥ አካሄዶችን ወይም ህግን የሚጥስ ማንኛውንም ባህሪ በሚስጥር እንዲያሳውቁ የሚያስችል ስርዓት አዘጋጅተናል ። እንዲሁም ማንኛውም ሰው የሰብአዊ መብቶችን እና መሰረታዊ ነፃነቶችን፣ አካባቢን፣ ጤናን እና ደህንነትን የሚቃረን ከባድ ጥሰት ጥቆማ እንዲያደርግ ይፈቅዳል።

ምን ጥቆማ ማድረግ አለብዎት?



ማንኛውም የስነምግባር ደንብ ጥሰት

ማንኛውም የውስጥ ሂደት ጥሰት

ማንኛውም የህግ ጥሰት

ምሳሌዎች



- ሙስና፣ አላስፈላጊ ተጽህኖ
- ማጭበርበር
- በሰብአዊ መብቶች እና መሰረታዊ ነፃነቶች ላይ ከባድ ጥሰት ፣ የሰዎች ጤና እና ደህንነት እንዲሁም የአካባቢ ጥበቃ ላይ የሚፈጸሙ ጥሰቶችን ወዘተ.....

● እንዴት ጥቆማ መስጠት ይቻላል?

ሪፖርት ለማድረግ፣ ማንኛውም የቡድን ሰራተኛ ወይም ማንኛውም የውጭ ሰው በሁሉም የኩባንያው ደረጃዎች የሚከተሉትን ቻናሎች መጠቀም ይችላል።

በተዘጋጁ የመጠቆሚያ ስርዓቶች ጥቆማ መስጠት



የሥነ ምግባር ኮሚቴዎች ማሳወቅ

CSR ዋቢዎች

ጥርጣሬ



ጥርጣሬ ካለብዎ ጥቆማ ከማድረግ ወይም የሥነ-ምግባር ኮሚቴዎች ከመናገር ወደኋላ አይበሉ።

ትርጓሜዎች

● ተቀጣሪ:	ማንኛውም የድርጅት አፈሰር፣ ተቀጣሪ፣ ጊዜያዊ ሰራተኛ፣ ተወካይ ስራ አስኪያጅ እና ተማሪዎች ለሰልጠና ወይም ለመለማመድ የመጡ እንደ “ሰራተኛ” ይቆጠራል።
● የሥነ ምግባር ኮሚቴ :	የኩባንያውን የሥነ ምግባር እና ተገዢነት ፖሊሲ በውስጥ ፖሊሲ መሰርት የሚያቋቁም እና የሚያስተዳድር አካል ነው።
● የመንግስት ሰራተኛ :	“ሲቪል ሰርቫንት” የሚለው ቃል ከዚህ በታች ካሉት ተቋማት ለአንዱ የሚሰራ ወኪልን ይጠቁማል፡- • አስተዳደሮች (ሚኒስቴር መስሪያ ቤቶች፣ ሰራዊት፣ ጉምሩክ፣ ፖሊስ፣ ፍትህ፣ የግብር አስተዳደር፣ ኤምባሲዎች፣ ቆንስላዎች፣ ወዘተ)፣ • የአገር ውስጥ የሕዝብ ተቋማት (ማዕከላዊ ባንክ፣ የሕዝብ ኩባንያዎች፣ የሕዝብ ሆስፒታሎች፣ ወዘተ)፣ • ዳኞች፣ • የበላይ ክልላዊ አስተዳደሮች (የምዕራብ አፍሪካ ማዕከላዊ ባንክ፣ ወዘተ)፣ • ዓለም አቀፍ ተቋማት (የዓለም ባንክ፣ UN፣ WHO፣ ወዘተ)። ማንኛውም የአካባቢ፣ ክልላዊ፣ ብሔራዊ ወይም የበላይ ተመራጭ ሥልጣን ያለው ሰው እንደ ሲቪል ሰርቫንት (ለምሳሌ ኮንቲባዎች፣ ምክትሎች፣ ምክር ቤት አባላት፣ የማዘጋጃ ቤት አባላት፣ የፓርላማ አባላት፣ ወዘተ) እንደ መንግስት ሰራተኛ ተደርገው የቆጠራሉ ።
● ቡድን:	"ቡድን" የሚለው አገላለጽ የ DF Holding SA እና ሁሉንም ቅርንጫፎች ያመለክታል።
● የንግድ አጋር	ማንኛውም የቡድኑ ደንበኛ፣ የመጀመሪያ ደረጃ አቅራቢ ወይም መካከለኛ (አገልግሎት አቅራቢ፣ ወኪል፣ አማካሪ፣ ወዘተ) እንደ “የንግድ አጋር” ይቆጠራል።
● በፖለቲካ የተጋለጠ ሰው (PEP)፡-	ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው በመንግስት ወይም በሕዝብ ተቋም ስም የፖለቲካ፣ የዳኝነት ወይም የአስተዳደር ተግባራትን ከአንድ አመት በታች ሲሰራ የነበር ግን መስራቱን ያቆመ።
● የሥነ ምግባር ዳኛ፡-	የሥነ ምግባር ዳኛ ሠራተኞች በሕጉ የተደነገጉትን ግዴታዎች እንዲተረጉሙ ለመርዳት ወይም እሱን ለማክበር ያለውን አመለካከት ለመወሰን ለኢያንዳንዱ የቡድን ኩባንያ የተመደቡ ሠራተኞች ናቸው።

